

Portret

Als jonge neurochirurg in Nijmegen zoekt André Grotenhuis 35 jaar geleden naar een andere manier om patiënten met een waterhoofd te behandelen. Met een collega fabriceerde hij zelf de eerste endoscoop voor de nieuwe methode.

tekst Marieke van Twillert

beeld Harmen de Jong

Inmiddels is endoscopische neurochirurgie dé standaard om patiënten met een waterhoofd (hydrocefalie) te opereren. Met behulp van een endoscoop wordt een klein gaatje in de wand van het derde ventrikel gemaakt, hierdoor wordt het overmatige hersenvocht naar een van de normale hersenvochtholtes afgevoerd. 'Jonge neurochirurgen van nu weten niet beter', zegt de ontwikkelaar van deze methode, neurochirurg André Grotenhuis.

Argwaan

Hoe anders was dat eind jaren tachtig. Alle patiënten kregen een shunt (ventiel), die het hersenvocht buiten om het hoofd naar hart of buik bracht. Dat leidde vaak tot complicaties. Kon dat niet anders? De endoscoop om de verrichting uit te voeren bestond nog niet. Grotenhuis maakte in 1989 voor het eerst de neurochirurgische ingreep met een bronchoscoop (eigenlijk bedoeld voor onderzoek van longen) en later kindercystoscoop (bedoeld voor blaasonderzoek bij kinderen). Zo kon hij een kijkoperatie uitvoeren, maar ideaal was het niet. Samen met Sander Tacl, hoofd van de neurochirurgische ok, maakte hij een beter instrument. 'Inderdaad, we gingen zelf knutselen.' Innovatief, kun je denken, maar destijds bekeken de meer senior neurochirurgen met argwaan Grotenhuis' verrichtingen. 'Men vond het gevaarlijk en idioot.' Hij werd niet als lid van zijn wetenschappelijke vereniging aangenomen. 'Later kwam dat gelukkig weer goed.'

Buiten de lijntjes

Grotenhuis heeft 'het technische' van huis uit meegekregen, denkt hij. Zijn vader was een selfmade technicus en had 'heel wat' patenten op zijn naam in de hydrauliek en pneumatiek. Een 'open-minded' aanpak, buiten de lijntjes denken werd gestimuleerd tijdens zijn opleidingstijd in Duitsland. 'De endoscopie an sich was niet nieuw, wel de manier waarop we het toepasten'. 'Zijn' endoscoop voor neurochirurgie, kwam begin jaren negentig op de markt, gemaakt door een klein bedrijf in Minneapolis. Rijk werd Grotenhuis niet door zijn vinding. Hij moet erom grinniken, via Zoom. 'Vrij snel nadat we het patent hadden gedeponneerd, werd het hele bedrijf opgekocht door Medtronic, inclusief onze endoscoop.' Dat leidde er wel toe dat het veel bekendheid kreeg. En sinds begin deze eeuw heeft 'zijn' techniek wereldwijd ingang gevonden in de neurochirurgie. 'Ik heb zelf nog mogen meemaken dat mijn werk hierin wereldwijd erkenning heeft gekregen.' Het bedrijfsleven heeft hij nooit overwogen. 'Ik was arts, vóór alles.' ●

leeftijd: 69 jaar

privé: woont in Arnhem, verhuist binnenkort terug naar Nijmegen

werk: met emeritaat, geeft nog wel cursussen wereldwijd

A middle-aged man with short grey hair and glasses is sitting at a wooden table. He is wearing a purple and blue plaid button-down shirt and blue jeans. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background shows a window with a view of a building and some indoor plants.

**‘Jonge neuro-
chirurgen van
nu weten niet
beter’**